

Glæde see de Folk, som frivilligt komme til den, ikke at tale om, at det er godt, at Folk, som trænge til stadigt Tilshyn, komme derhen, hvor de kunne faae et saadant under en Væretægt, som kan bringe dem til at opføre sig vel. Man maatte kjende lidt til Verden og den unge Befolkning, naar man ikke vidste, at man ved ringe Tvang kan styre den, som man ellers ikke vilde kunne styre, naar man ikke havde dette Herredømme over ham. Jeg for mit Vedkommende anseer ikke Noget af det, der er fremkommet mod Forslaget, for at være af væsentlig Betydning; jeg betragter heller ikke Forslaget for saa vanskeligt, saa nyt eller saa forfærdeligt, og kan derfor kun gjentagende tilraade at gaae ind paa det. Vi kunne leve med den gamle Værnepligtslov, det have vi gjort hidtil, og jeg har derfor det Haab, at man vil tage imod den nye i den Stikfælde, den vil faae, hvis mine Vædringsforslag vedtages. Skulde der være underordnede Ting, som man maatte ønske anderledes, staaer det jo i den ærede Ministers Magt til tredie Behandling at stille de Vædringsforslag, som han i saa Henseende maatte ansee for nødvendige, og som da kunne blive tagne under fornøjet Overveelse; gribe de derimod væsentligt ind i de Forhold, jeg her søger at ordne, kan jeg for mit Vedkommende ikke gaae ind paa dem, men vil da sige: lad os beholde, hvad vi have, indtil vi kunne faae noget Forstandigere. Som sagt, er det saadanne Forslag, hvormed man kan hjælpe sig igjennem og hvorved man ikke gjør Befolkningens Stilling slettere, kan Ingen være villigere end jeg til ved Sager af denne Natur at gaae ind paa dem.

Lange: Min ærede Sidemand maa ikke misforstaae mig, naar jeg tvivler om, at Landets tvende Krigsministre og Udskrivningscheferne med Længsel skulde imødesee dette Lovudkast ophøiet til Lov; jeg har tvertimod hørt det Modsatte, og jeg vil derfor først see Sort paa Svibdt for det, før jeg troer ham. Naar han ligeledes siger, at den værnepligtige Befolkning imødeseer denne Lov med Længsel, saa maa det være, fordi den værnepligtige Befolkning staaer i den vrangne Formening, at naar en saa hensigtsmæssig og god Lov som den, vi

hidtil have havt og som er ubearbejdet af Landets bedste Mænd og første Jurister, efter 10 Mars Forløb bliver omarbejdet, saa maa det være, fordi man veed at sætte en endnu bedre istedet. Jeg veed ikke, om jeg skulde have misforstaaet den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) med Hensyn til § 24; det forekom mig, at han yttrede, at det stod i Krigsministeriets Magt at hjemforlove det unge Mandskab, som havde paataget sig Capitulation, selv mod dets Billie (Tscherning: Nei); den ærede Rigsdagsmand maa dog vist have overseet, at denne Paragraph ogsaa gjælder om Officerer, og jeg vilde som Officer protestere imod imod min Billie og uden mindste Grund at blive hjemforlovet (Tscherning: det kan ikke hjælpe Dem noget) — jo, for en Officer vilde Saadant jo være en Krænkelse, og jeg vilde idetmindste have Dom for det, hvilket ogsaa maa kunne forbødres. Jeg deler forresten den ærede Rigsdagsmands Anskuelse, naar han yttrede, at man ikke til den, der blev antaget som Stillingmand, kunde gjøre for store Forbringer, idet man jo maa betænke, at den, som stiller for sig, kan være langt slettere; om Stillingmanden ogsaa er et mauvais sujet, kan han dog muligviis være ikke slet saa daarlig som Stilleren selv, og han maatte man dog have taget, om han ikke havde stillet en Anden i sit Sted.

Falleisen: Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) yttrede, at naar man forlangte af en Vytningmand, at han skulde skaffe Attest for at være — hvad man kalder — en honnet Karl, saa havde man gjort det for at aabne Døren for dem, navnlig Militaire, der egentlig leve af Vytningsvæsenet, og for at udelukke alle Andre. Hvis dette skulde være saa, vilde det virkelig staae ilde til paa Landet, dersom det skulde gjøre det vanskeligt at finde en Vytningmand, at man vilde paalægge den ovennævnte Betingelse. Jeg antager tvertimod, at det vil vedblive at være let at faae en Vytningmand, og at der kun er Faa, som vilde have Vanskelighed ved at skaffe sig en saadan Attest. Jeg troer desforuden, at saadanne Folk gjøre mindre Skade, naar de ere adspredte enkeltviis